Analize și opinii

Alexandru Racu: “Decidenții implicați în acest dezastru geopolitic vor ține cu dinții de teza inevitabilității războiului”

Acum 14 minute   12 Vizualizari   7 Timp de citire

politică pentru dezastrul din Ucraina. Căci altminteri, în ipoteza în care războiul ar fi putut fi evitat sau înghețat mult mai devreme printr-un compromis rezonabil, e imposibil să găsești rațiunea unui război de uzură în care pe de o parte țara ta e distrusă, iar pe de altă parte continuarea războiului depinde de alții; care alții, după aproape doi ani de război de uzură, dezbat de mai bine de două luni dacă să îți mai dea arme sau nu.

Din acest motiv, e inevitabil ca toți occidentalii care au împins Ucraina de la spate să insiste pe teza inevitabilității războiului și a imposibilității de a negocia cu Putin. Pentru că dacă s-ar așeza la masa negocierilor și s-ar demonstra, în cele din urmă, că cu Putin se poate negocia (cum cel mai probabil se putea de la bun început), atunci, inevitabil, ar trebui să dea explicații pentru întreg dezastrul umanitar care își are originea în teza liberală conform căreia, pe de o parte, cu Putin nu se poate negocia, în timp ce, pe de altă parte, Putin cedează dacă ești îndeajuns de ferm / dur cu el.

Cea de-a doua ipoteză a fost deja infirmată (sau cel puțin Occidentul nu a fost dispus să o verifice până la capăt, în condițiile în care a cedat, cel puțin jumătate, în fața șantajului nuclear al Rusiei, refuzând să le trimită ucrainenilor îndeajuns de mult armament și armament îndeajuns de sofisticat). Dar dacă din perspectiva SUA o astfel de strategie, deși riscantă, s-ar putea dovedi rațională atâta timp cât nu se ajunge la război nuclear – întrucât Rusia e slăbită militar, Germania e ruptă de Rusia și se consolidează hegemonia americană asupra UE, se mai fac niște afaceri profitabile cu armament și gaz ș.a.m.d. -, e imposibil de găsit vreo rațiune pentru acest război dacă judecăm din perspectiva intereselor Ucrainei sau ale Europei. Pentru că nu are nicio logică să începi un război dacă nu ești dispus sau capabil (întrucât depinzi de alții, care după un timp nu mai sunt dispuși să te susțină) să-l duci până la capăt (strategie care devine și mai delirantă dacă mai pui la socoteală faptul că e posibil ca la capăt să dai de bomba nucleară).

Tocmai de aceea, toți decidenții implicați în acest dezastru geopolitic vor ține cu dinții de teza inevitabilității războiului și a imposibilității de a negocia cu Putin, pentru că doar printr-o astfel de ipoteză, nefalsificabilă, și pe care, din motive lesne de înțeles, refuză să o verifice în practică, pot respectivii să scape basma curată. Și bineînțeles, fuga de responsabilitate, care se manifestă prin obstinația cu care se agață de această teorie, contribuie, la fel ca și în alte situații – vezi, spre exemplu, cazul clasic al lui Nicolae Ceaușescu – la adâncirea dezastrului, care se manifestă, în cazul de față, prin creșterea mormanului de cadavre și a facturii reconstrucției, care am mari dubii că va fi acceptată de electoratele din SUA și UE. Căci incapacitatea de a recunoaște o greșeală e motivul pentru care se persistă în acea greșeală.

Tot din același motiv, orice discuție politică despre acest război – adică o discuție rațională despre scop și mijloace, diplomatice și / sau militare – e automat invalidată prin reproșuri de natură morală sau eventual printr-o criză de isterie. Am constatat că cu tefeliștii nu poți să discuți politic despre acest război (care până la urmă reprezintă o problemă politică ce reclamă o abordare specifică științei politice). Poți discuta doar în termeni moralizatori (nu neapărat morali) sau emoționali (psihologici e mult spus). Asta nu doar datorită precarității educației politice a acestei categorii de indivizi, înlocuită tot mai mult cu isteria activistă; ci și datorită faptului că invocarea obligației morale și reducerea discuției la morală e un mijloc de a fugi de responsabilitatea politică (ce implică, în ultimă instanță, o responsabilitate morală, sau cel puțin vinovăția de a fi fost cretin într-o funcție de responsabilitate publică majoră, ce necesita discernământ și maturitate politică).

Să recapitulăm: șanse minime de reușită, costuri uriașe garantate, risc real de escaladare catastrofală a conflictului din care derivă și riscul ca Occidentul să facă pasul înapoi dacă gluma se îngroașă, doar că între

mută nicăieri, va rămâne lângă Rusia și peste 100 de ani, în timp ce promisiunile că veți intra în NATO și UE abia după ce nu va mai rămâne piatră pe piatră din Ucraina sunt cele mai jalnice expresii ale combinației de cinism și cretinism care a caracterizat, de la bun început, strategia Occidentului față de Ucraina.

Strategia elitelor americane, cred eu, se explică printr-o combinație de cinism geopolitic și afaceristic, iresponsabilitate – alimentată de faptul că războaiele Americii, directe sau prin interpuși, se poartă întotdeauna în afara continentului american – și infantilismul ideologic al unor liberali care, confruntați cu revolta populistă pe care tot ei au pregătit-o prin decenii de neoliberalism economic și stângism cultural, se refugiază în teoria conspirației putiniste, adică același reflex infantil al refuzului de a-ți conștientiza și asuma responsabilitatea pentru ce (ți) s-a întâmplat, care explică și teoriile tefeliste referitoare la cauza războiului din Ucraina.

Europenii, pe de altă parte, au fost pur și simplu tembeli. În continuare, lasă impresia că încă nu conștientizează faptul că acest conflict în care s-au băgat nu e unul civil, în care niște civili susținuți de UE ies în stradă și se dau cu fundul de asfalt până cade dictatorul, ci unul militar, în care oamenii se omoară unii pe alții în masă și câștigă ăia care omoară mai mult și sunt dispuși să moară mai mult. Impotența militară a Europei postbelice, iluzia păcii eterne din care se hrănește proiectul european, dar și oroarea de război din care s-a născut proiectul european și care persistă în subconștientul traumatizat al Europei Occidentale explică, cred eu, totala inadecvare a europenilor în acest conflict, care ne-a costat enorm.

În fine, autonomia decizională a elitelor ucrainene e cel mai probabil foarte limitată. Dacă ar fi să ghicesc aș paria că n-au avut niciun dram de luciditate strategică, crezând în schimb că elitele occidentale în fața cărora stau cu căciula în mână ca românii au niște superputeri magice cu care o să-l facă praf pe Putin dacă le supără îndeajuns de mult. Tot astfel, n-am niciun motiv să cred că clasa de mijloc de la Kiev e mai deșteaptă decât cea de la București, care ascultă de Ursula la fel cum ascultă membrii MISA de Gregorian Bivolaru și sunt gata să se arunce toți în cap dacă așa le spun UE și NATO că trebuie să facă pentru a ajunge să trăiască într-o țară ca afară. Desigur un rol important îl joacă și naționalismul, mândria națională, precum și un spirit bătăios, asemănător cu al rușilor și diferit de oportunismul românilor. Doar că națiunile care înlocuiesc complet strategia rațională cu mândria națională nu ajung foarte departe, devenind, în plus, penibile și agasante atunci când le cer și altor popoare să ia parte la falimentul lor.

Autor: **Alexandru Racu**

Despre autor

editor